གལཆེའིགསརའགྱུར ལོའིཟླ ཚེས

(པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད)རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་རྒྱུན་ལས་ཨུ་་་
ལྷན་གྱིས་ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་ལས་དོན་ལ་དམ་འཛིན་བྱས་ཚུལ་གྱི་སྙན་་་་
ཞུ་གསན་པ། 《རྒྱལ་དམངས་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་་་
ཀྱི“ལོ་ལྔ་ཚན་བཅུ་བཞི་པའི”འཆར་འགོད་དང་2035ལོའི་ཕུགས་ཀྱི་་་་
དམིགས་ཚད་བཟོ་རྒྱུའི་སྐོར་གྱི་ཀྲུང་གུང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཨུ་ཡོན་་་་
ལྷན་ཁང་གི་གྲོས་འགོ》དང《རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་སྐབས་དགུ་་་་་་་་
པའི་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་དགུ་པ་དང་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་ཀྱི་་་་་
དཔལ་འབྱོར་ལས་དོན་ཚོགས་འདུའི་གྲོས་ཆོད》ལ་གྲོས་ཞིབ་བྱས་ནས་་་
གྲོས་འཆམ་བྱུང་བ་དང་།ཝུའུ་དབྱིང་ཅེས《གྲོས་འགོ（གྲོས་བསྡུར་མ་་་་
ཟིན）》གྱི་ཐད་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐོག་གསལ་བཤད་གནང་བ་་་་་
རེད།
རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ཏེང་ཡེ་ཤན་དང་།ཀྲོང་ཡན།ཡན་་
ཅིན་ཧའེ།ཀྲང་ཞུའེ་ཅེ།ནོར་བུ་དོན་གྲུབ།བསྟན་ཁོ།ཅང་ཅེ།ཧོ་་་་
ཝུན་ཧའོ།པད་མ་དབང་འདུས།ལིའུ་ཅང་།ཝང་ཝུའེ་ཏུང་།ཁྲེན་་་་
ཡུང་ཆི་བཅས་ཚོགས་འདུར་ཕེབས་པ་རེད།
རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་ཀྱི་ཨུ་ཡོན་དང་རྗེས་སྣོན་ཨུ་ཡོན་ཚོགས་་
འདུར་ཞུགས་པ་རེད།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག་བསྟན་དོན།ཏང་གི་སྐབས་བཅུ་དགུ་པའི་་་་་་་་་
ཀྲུང་ཨུ་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་ལྔ་པ་ནི་རང་རྒྱལ་འཕེལ་རྒྱས་་་་
ཀྱི་དུས་མཚམས་གསར་པར་སླེབས་གྲབས་ཡོད་པ་དང་ཀྲུང་ཧྭ་མི་་་་་་་་་་་་
རིགས་རླབས་ཆེན་བསྐྱར་དར་མངོན་འགྱུར་ཡོང་བའི་འགག་རྩའི་དུས་་
སྐབས་སུ་འཚོགས་པའི་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རང་་་་་་་
བཞིན་གྱི་དོན་སྙིང་ལྡན་པའི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་རེད།ཚོགས་འདུ་གྲོལ་་་་་
རྗེས།ཏང་ཀྲུང་དབྱང་གིས་སླར་ཡང་དཔལ་འབྱོར་ལས་དོན་ཚོགས་་་་་་
འདུ་འཚོགས་པ་དང་།དེས་ང་ཚོར་ཡིད་ཆེས་བརྟན་དུ་གཏོང་བ་དང་།
ཐུན་མོང་གི་ངོས་འཛིན་གཅིག་སྒྲིལ།འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དུས་མཚམས་་་་་་་་་
གསར་པ་དང་འཚམ་པ།འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གསར་པ་ལག་ལེན་་་་
བསྟར་བ། འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསར་པ་གཏོད་པ་བཅས་ལ་གལ་ཆེ་་་
གཏིང་ཟབ་ཀྱི་དོན་སྙིང་ལྡན་ཡོད།ཏང་གི་སྐབས་བཅུ་དགུ་པའི་ཀྲུང་་་་
ཨུ་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་ལྔ་པ་དང་ཀྲུང་དབྱང་གི་དཔལ་་་་་་་་
འབྱོར་ལས་དོན་ཚོགས་འདུའི་དགོངས་དོན་སློབ་སྦྱོང་དང་ལག་བསྟར་་
ཡག་པོ་བྱེད་པ་ནི་ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལས་དོན་སྤྱི་ཡོངས་དང་།ཀྲུང་
ཧྭ་མི་རིགས་རླབས་ཆེན་བསྐྱར་དར་མངོན་འགྱུར་ཡོང་བའི་འཕེལ་་་་་་་་་
རིམ།སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་དེང་རབས་ཅན་གྱི་བོད་ལྗོངས་གསར་པ་་་་་
ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་པའི་རླབས་ཆེན་གྱི་བྱ་གཞག་་་་་་་་་
བཅས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས།ཀྲུང་དབྱང་གི་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་་་་
གྱི་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་བདུན་པའི་དགོངས་དོན་སློབ་སྦྱོང་་
དང་ལག་བསྟར་བྱེད་རྒྱུར་གཙོ་གནད་དམིགས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལས་་་་་
དོན་ཡག་པོ་སྒྲུབ་པར།ངེས་པར་དུ་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་དེང་རབས་་་་
ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་པ་དང་ཀྲུང་ཧྭ་་་་
མི་རིགས་རླབས་ཆེན་བསྐྱར་དར་དང་དུས་རབས་གསར་པའི་ཏང་གི་་་་་
བོད་སྐྱོང་མཛད་ཇུས་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་མཐོ་ཚད་
ནས“འདུ་ཤེས་བཞི”ཟབ་ཏུ་གཏོང་བ་དང་།“གདེང་ཚོད་་་་་་་་་་་་་་
བཞི”བརྟན་དུ་གཏོང་བ།“སྲུང་སྐྱོང་གཉིས”ཐུབ་པ།ཕྱོགས་ཡོངས་་་
དང་གོ་རིམ་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་བ།བསམ་གཞིག་གཏིང་ཟབ་བྱས་་་་
ནས་སྦྱོང་བ།དོན་དངོས་དང་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་སྦྱོང་བ།བསམ་བློ་་་་་་་་
དང་བྱ་སྤྱོད་ཏང་གི་སྐབས་བཅུ་དགུ་པའི་ཀྲུང་ཨུ་ཚང་འཛོམས་གྲོས་་་་་་་
ཚོགས་ཐེངས་ལྔ་པ་དང་།ཀྲུང་དབྱང་གི་དཔལ་འབྱོར་ལས་དོན་་་་་་་་་་་་
ཚོགས་འདུ་དང་ལྷག་དོན་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་གསུང་བཤད་་་
གལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་དོན་ཐོག་གཅིག་གྱུར་ཏན་ཏིག་ཡོང་བར་བྱེད་པ།
བློ་གྲོས་དང་སྟོབས་ཤུགས་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་དང་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་གིས་་་་་་་
གསལ་སྟོན་གནང་བའི་འཐབ་ཇུས་བཀོད་ཇུས་དང་དམིགས་ཚད་ལས་་
འགན་ཐོག་གཅིག་སྒྲིལ་བྱེད་པ།ཀྲུང་དབྱང་གི་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་་་་
གྱི་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་བདུན་པའི་དགོངས་དོན་དང་བོད་་
ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅིའི་རྣམ་བཤད་གལ་ཆེན་མཐའ་་་་་་་་་་་
གཅིག་ཏུ་ལག་བསྟར་དོན་འཁྱོལ་བྱེད་པ།“དོན་ཆེན་བཞི”ཡག་པོ་སྒྲུབ་་
པ་དང“འགན་ལེན་བཞི”ཐུབ་པའི་ཐད་འབད་བརྩོན་བྱེད་པ།ཡུན་་་་་
རིང་བདེ་འཁོད་དང་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་་་་་་་་
ཤུགས་ཆེན་གཏོང་བ།མཐུན་སྒྲིལ་དང་།འབྱོར་ཕྱུགཤེས་དཔལ།
ཞི་མཐུན།མཛེས་སྡུག་བཅས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་དེང་་་་་་་་་
རབས་ཅན་གྱི་བོད་ལྗོངས་གསར་པ་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་པའི་རྒྱང་སྐྱོད་་་་་
ཀྱི་ལམ་གསར་པ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་འབྱེད་པ་བཅས་ཀྱིས་བྱ་སྤྱོད་ངོ་་་་་་་
མར་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་དང་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་ལ་ལྷག་བསམ་་་་་་་
རྣམ་དག་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞུ་ལུགས་མཚོན་པར་བྱེད་དགོས།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག་འདི་ལོ་དང“ལོ་ལྔ་ཚན་བཅུ་གསུམ་པའི”རིང་་་
གི་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ལས་་་་་་་་
དོན་ལ་ཕྱོགས་སྡོམ་བྱས་ཤིང་།“ལོ་ལྔ་ཚན་བཅུ་གསུམ་པའི”རིང་གི་ལོ་
ལྔ་ནི་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་དང་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་གིས་བོད་ཀྱི་ལས་
དོན་ལ་འགོ་ཁྲིད་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་ཤུགས་ཟམ་མི་ཆད་པར་ཆེ་རུ་་་་་་
བཏང་བའི་ལོ་ལྔ་དང་།རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱིས་བོད་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེན་་་
བྱས་པ་དང་བོད་སྐྱོར་ལས་དོན་ཟམ་མི་ཆད་པར་གཏིང་ཟབ་ཀྱི་ཕྱོགས་་་
སུ་སྐུལ་འདེད་བཏང་བའི་ལོ་ལྔ།སྐབས་རིམ་བྱུང་གི་ཏང་ཨུད་དང་་་་་་་
སྲིད་གཞུང་གིས་བཏིང་བའི་ལས་དོན་གྱི་རྨང་གཞི་བཟང་པོའི་ཐོགབོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་རྣམ་བཤད་གལ་
ཆེན་དང་དུས་རབས་གསར་པའི་ཏང་གི་བོད་སྐྱོང་མཛད་ཇུས་ལག་་་་་་་་
བསྟར་དོན་འཁྱོལ་གཏིང་ཟབ་བྱས་པ་དང་།མཐའ་སྐྱོང་བོད་བརྟན་་་་་
གྱི་བྱེད་ཐབས་ཟམ་མི་ཆད་པར་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་བཏང་བ།བཅོས་་་་་་་
སྐྱོང་གི་ཕན་འབྲས་ཟམ་མི་ཆད་པར་ཆེ་རུ་བཏང་བ་བཅས་ཀྱི་ལོ་ལྔ།
རང་འགུལ་ངང་དོན་ཆེན་ལ་དམ་འཛིན་དང་དཀའ་གནད་ཐག་གཅོད་
འོས་འཚམ་བྱས་ཏེ་ཚོད་བགམ་སྣ་ཚོགས་ཐེག་པའི་ལོ་ལྔ་བཅས་རེད།
དེ་ལས་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་གི་མཛད་ཕྱོགས་སྲིད་་་
ཇུས་རྦད་དེ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་།བོད་ཀྱི་རྒྱུན་མཐུད་བརྟན་་

ལྷིང་དང་འཕེལ་རྒྱས་མྱུར་པོས་ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལས་དོན་གྱི་སྤྱི་་་་་་
ཡོངས་ལ་ལེགས་སྐྱེས་གལ་ཆེན་ཕུལ་ཏེ།སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་དེང་་་་་་་་
རབས་ཅན་ཀྱི་བོད་ལྗོངས་གསར་པ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་འཛུགས་སྐྲུན་་་་་་
བྱེད་ཆེད་རྨང་གཞི་བརྟན་པོ་བཏིང་བ་ལོ་ལྔའི་རིང་གི་ལག་ལེན་ལས་ར་་
འཕྲོད་གང་ལེགས་ཐུབ་པའི་ངོས་འཛིན་གཅིག་མཐུན་བྱས་པ་རེད།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག“ལོ་ལྔ་ཚན་བཅུ་བཞི་པའི”རིང་གི་དཔལ་་་་་་་་
འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་འཕྲད་པའི་དཀའ་གནད་དང་་་་་་་་་
འགྲན་སློང་ལ་དབྱེ་ཞིབ་བྱས་ཤིང་།སང་ལོ་ནས་བཟུང་ལོ་15ཡི་དུས་་་་
ཡུན་སྤྱད་དེ་དེང་རབས་ཅན་སྤྱིར་ན་བསྐྲུན་རྒྱུ་དང་།དེའི་རིང་གི་དུས་་
ཚོད་ཛ་དྲག་པ་དང་།ལས་འགན་ལྕི་བ།དཀའ་ཚེགས་ཆེ་བ་བཅས་ནི་་
སྔར་འབྱུང་མྱོང་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པས།ངེས་པར་དུ་སྤྱི་ཡོངས་གཉིས་་་་
བློ་ལ་འཆང་བ་དང་།རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོན་ཆེན་ལ་གདེང་ཚོད་ཡོད་པ།
རང་ལྗོངས་ཀྱི་དོན་དངོས་དང་ཟུང་འབྲེལ།རང་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་ཡག་པོ་་་
སྒྲུབ་པར་གཞི་ཚུགས་པ།རྒྱལ་ཁ་འཐོབ་ངེས་ཡིན་པའི་ཡིད་ཆེས་་་་་་་་་་་་
བརྟན་དུ་གཏོང་བ།བྱས་འབྲས་ཐོབ་པར་ངས་མི་རྩོད་པ་དང་བྱས་་་་་་་
རྗེས་འཇོག་པར་ང་ཡིས་འབད་པའི་གནས་ཚད་ལ་བརྟེན་པ།ཡུན་་་་་་་་
རིང་བདེ་འཁོད་དང་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་བློ་བརྟན་་་་་་་་་་་་
འགྱུར་མེད་ཀྱིས་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ།རྒྱལ་ཁབ་དེང་་་་་
རབས་ཅན་ལ་བོད་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་ལེགས་སྐྱེས་འབུལ་དགོས་པའི་ནན་
བཤད་བྱས་པ་རེད།
ཚོགས་འདུའི་ཐོགསང་ལོ་ནི་ཀྲུང་གོ་གུང་ཁྲན་ཏང་དབུ་བརྙེས་་་་
ནས་ལོ་ངོ་100འཁོར་བ་དང་བོད་ཞི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་བཏང་ནས་་་་
ལོ་70འཁོར་བའི་ལོ་ཡིན་ལ“།ལོ་ལྔ་ཚན་བཅུ་བཞི་པའི”འཆར་འགོད་་་་
ལག་ལེན་བསྟར་བའི་འགོ་ཚུགས་ལོ་ཡང་ཡིན་པས།སང་ལོའི་དཔལ་་་་་
འབྱོར་གྱི་ལས་དོན་ཡག་པོ་སྒྲུབ་པར་དོན་སྙིང་གལ་ཆེན་ལྡན་ཡོད།
དེར་བརྟེན་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་དུས་རབས་གསར་པའི་ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་ཆོས་་་་
ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཛུབ་ཁྲིད་དུ་མཐའ་་་་་་་་
འཁྱོངས་དང་།ཏང་གི་ཚོགས་ཆེན་བཅུ་དགུ་པ་དང་།སྐབས་བཅུ་་་་་་་
དགུ་པའི་ཀྲུང་ཨུ་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་གཉིས་པ་དང་།
གསུམ་པ། བཞི་པ།ལྔ་པ་བཅས་དང་ཀྲུང་དབྱང་གི་དཔལ་འབྱོར་་་་་་་་
ལས་དོན་ཚོགས་འདུ།ཀྲུང་དབྱང་གི་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་་་་་་་་་་་་་་
བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་བདུན་པ་བཅས་ཀྱི་དགོངས་དོན་་་་་་་་་་
ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ལག་བསྟར།བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་་་་
ཅིའི་རྣམ་བཤད་གལ་ཆེན་དང་དུས་རབས་གསར་པའི་ཏང་གི་བོད་་་་་་་་
སྐྱོང་མཛད་ཇུས་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ལག་བསྟར།ཆབ་སྲིད་ལ་སྣང་ཆེན་
བྱེད་པའི་མཐོ་ཚད་ནས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལས་དོན་སྒྲུབ་པ།བརྟན་་་་་་་་
ཐོག་ཡར་འཕེལ་གྱི་རྩ་བའི་དགོངས་གཞི་མཐའ་འཁྱོངས།“དཀྲིས་པ་་་
གསུམ་དང་ཕན་ཡོད་གཅིག”གི་བླང་བྱ་མགོ་ནས་མཇུག་བར་ཁྱབ་པ།
འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དུས་མཚམས་གསར་པར་གཞི་ཚུགས་པ།འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་
འདུ་ཤེས་གསར་པ་ལག་བསྟར།འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསར་པ་་་་་་་་་་་་
གཏོད་པ།དོ་མི་མཉམ་ཞིང་གང་ལེགས་མ་བྱུང་བའི་གནད་དོན་ལ་་་་་་་
དམིགས་པ།མ་ལག་གི་འདུ་ཤེས་མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་པ།“འབྲེལ་བ་་
ཆ་བཅུ་གསུམ”ཐག་གཅོད་ཡང་དག་བྱེད་པ།སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་་་་་་་་་་
འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་བརྗོད་དོན་གཙོ་བོར་འཛིན་པ།
མཁོ་སྤྲོད་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲུབ་ཆའི་རང་བཞིན་སྒྱུར་བཅོས་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བ་་་་
གཙོ་རྐང་དུ་འཛིན་པ།བརྟན་ལྷིང་དང་།འཕེལ་རྒྱས།སྣོད་བཅུད།
མཐའ་སྟོབས་བཅས་ཀྱི་དོན་ཆེན་བཞི་ལ་ནུས་ཤུགས་ཡོད་རྒུས་དམ་་་་་་་་
འཛིན་ཡག་པོ།རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་དང་ཡུན་རིང་བདེ་འཁོད་་་་་་་་་
འགན་ལེན།མི་དམངས་ཀྱི་འཚོ་བའི་ཆུ་ཚད་ཟམ་མི་ཆད་པར་མཐོ་རུ་་་
འགྲོ་བའི་འགན་ལེན་བྱེད་པ།སྣོད་བཅུད་ཁོར་ཡུག་ལེགས་པོ་ཡོང་་་་་་་་
བའི་འགན་ལེན་བྱེད་པ།མཐའ་སྲུང་སྲ་བརྟན་དང་མཐའ་མཚམས་་་་་་
བདེ་འཇགས་ཡོང་བའི་འགན་ལེན་བཅས་བྱས་ཏེ།ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་་་་་
གྲུབ་འབྲས་ཐོག་ནས་ཏང་དབུ་བརྙེས་ནས་ལོ་100འཁོར་བ་དང་བོད་་་་
ཞི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་བཏང་ནས་ལོ་70འཁོར་བར་རྟེན་འབྲེལ་ཞུ་་་་་་་
དགོས་ཞེས་བསྟན་པ་རེད།ད་དུང་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་སང་ལོའི་དཔལ་
འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་སྔོན་དཔག་དམིགས་ཚད་གཙོ་བོ་་་་་
བཏོན་པ་རེད།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག་བསྟན་དོན།ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་དུས་རབས་་་་་་་་་་་་
གསར་པའི་ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་་་་་་་་་་་་
དགོངས་པ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པར་རྒྱུན་སྲིང་ལྷོད་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དམ་་་་་་་་་་་
འཛིན་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ།རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་བསམ་བློར་དྲག་
ཆས་སྤྲོས་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས། སློབ་སྦྱོང་གི་རང་འགུལ་རང་་་་་
བཞིན་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་།སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་རླབས་ཆེན་
འགན་འཁྲིའི་བརྩེ་སེམས་ལ་གོ་བ་གཏིང་ཟབ་ལེན་པ།རང་རྟོགས་་་་་་་་
ངང་བསམ་བློའི་ཐད་ཏང་གི་སྲོག་ཤིང་དང་ཉེ་བཅར་ཐུབ་པ་བྱེད་པ།
སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་ལ་མིག་ལྟོས་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས།བློ་
མཐུན་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་སྲོག་ཤིང་གནང་བའི་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་ལ་་་་་་་་་་་་
འཆང་བའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མོས་སེམས་དང་།བསམ་བློའི་མོས་སེམས།
བརྩེ་སེམས་ཀྱི་མོས་སེམས་བཅས་ཟམ་མི་ཆད་པར་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས།
སློབ་སྦྱོང་གི་བརྒྱུད་རིམ་རང་བཞིན་ལ་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་ནས་དགོངས་
པ་འདིའི་ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་མ་ལག་དང་།དགོངས་དོན་གྱི་ངོ་་་
བོ།ལག་ལེན་གྱི་བླང་བྱ་བཅས་ཁོང་དུ་ཡང་དག་ཆུད་པར་བྱས་ཏེ་ལས་་
ཀའི་ནང་དཀའ་ངལ་དང་གནད་དོན་གང་ཞིག་ཕྲད་ཀྱང་རང་འགུལ་་་་་
ངང་དེའི་ཁྲོད་ནས་བསམ་ཕྱོགས་དང་།ཐབས་ཤེས།དྲིས་ལན་བཅས་
འཚོལ་དགོས།སློབ་སྦྱོང་གི་དམིགས་སའི་རང་བཞིན་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་
སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་ཀྲུང་དབྱང་གི་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་
བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་བདུན་པའི་ཐོག་གནང་བའི་གསུང་་་་་་་
བཤད་གལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་དོན་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་དུས་་་
རབས་གསར་པའི་ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་་་་་
ཀྱི་དགོངས་པ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་ནང་དོན་གལ་ཆེན་ལ་བརྩིས་ནས།
བསམ་བློ་དང་བྱ་སྤྱོད་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་དང་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་་

གིས་བཏིང་པའི་མཐུན་སྒྲིལ་དང་།འབྱོར་ཕྱུགཤེས་དཔལ།ཞི་་་་་་་་་་་
མཐུན། མཛེས་སྡུག་བཅས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་དེང་རབས་་
ཅན་གྱི་བོད་ལྗོངས་གསར་པ་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་པའི་བརྗིད་ཆེའི་འཆར་
འགོད་ཐོག་གཅིག་གྱུར་ཏན་ཏིག་ཡོང་བར་བྱེད་དགོས།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག་བསྟན་དོན།དུས་རབས་གསར་པའི་བླང་བྱ་་་་་
གསར་པ་ཁོང་དུ་ཡང་དག་ཆུད་པར་བྱས་ཏེ་ལས་ཀའི་རང་འགུལ་རང་་་
བཞིན་དང་གསར་གཏོད་རང་བཞིན་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས།རྩོད་སྒྲུབ་་་་་་
དང་།ཕྱོགས་ཡོངས།ཡུན་རིང་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་སྔའི་དུས་་་་་
བབ་ལ་ལྟ་མཁས་པོ་བྱས་ཏེ་བསམ་བློའི་འདུ་ཤེས་མགྱོགས་པོ་སྒྱུར་བ་་་་་་
དང་། བསམ་བློའི་བཀག་རྒྱ་མེད་པར་བཟོ་བ།ཐབས་ལམ་ལ་བརྟེན་་་་
པ་ནས་སྒྲོལ་ཐབས་བྱེད་པ།རང་ལྗོངས་ཀྱི་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་་་་
རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི“དཀྲིས་པ་གསུམ་པ་དང་ཕན་པ་་་་་་་་་་་་་་
གཅིག”གི་འགན་འཁྲི་གསར་པ་ཕྱོགས་ཡོངས་དང་ཡང་དག་པའི་ངང་་་
ཁོང་དུ་ཆུད་པ།འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་བཀོད་པ་གསར་པ་གཏོད་པའི་ངེས་་་་་་་
གནས་གསར་པ་ཕྱོགས་ཡོངས་དང་ཡང་དག་པའི་ངང་ཁོང་དུ་ཆུད་པ།
ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་གྱི“དགེ་མཚན་ལྔ”ཡི་ཚད་གཞི་གསར་པ་ཕྱོགས་་་་
ཡོངས་དང་ཡང་དག་པའི་ངང་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་བྱེད་པ།ཀྲུང་ཧྭ་མི་་་་་་་་་་
རིགས་གཅིག་མཐུན་འདུས་གྲུབ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བའི་ལས་་་་་
འགན་གསར་པ་ཕྱོགས་ཡོངས་དང་ཡང་དག་པའི་ངང་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་་་་
བཅས་བྱེད་དགོས་པ་ལས།ལུས་པོ་དུས་རབས་གསར་པར་སླེབས་རུང་
བསམ་བློ་དེ་སྔའི་གནས་སུ་གཏན་ནས་ལུས་མི་རུང་།ཀྲུང་དབྱང་གི་་་་་་
བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་བདུན་པའི་་་་་
ཐོག་གསལ་སྟོན་བྱས་པའི་ལས་འགན་གསར་པ་དང་བླང་བྱ་གསར་་་་་་་་
པར་དམ་པོར་དམིགས་ཏེ།རང་འགུལ་ངང་ཚད་གཞི་དང་བསྡུར་ནས་
ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་དང་།རང་འགུལ་ངང་བསམ་གཞིག་གིས་འཆར་་་་་
འགོད་བྱེད་པ།རང་འགུལ་ངང་བྱེད་ཐབས་ཞིབ་ཚགས་སུ་གཏོང་བ་་་་་
བཅས་ཀྱིས་ད་ཡོད་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་ཐོབ་པའི་ཉམས་མྱོང་དང་བྱེད་་་་་་་་་་་་
ཐབས་མཐའ་འཁྱོངས་དང་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་བཏང་བའི་རྨང་གཞིའི་་་་་་
ཐོགདོན་དངོས་དང་ཟུང་འབྲེལ་དང་དུས་བསྟུན་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱིས་་་་་་་
སྤྱོད་གོ་ཆོད་པའི་ལས་དོན་གྱི་བྱེད་ཐབས་དང་གཞི་རྟེན་གྱི་དམ་འཛིན་་་
བྱ་གཞི་འཚོལ་ཞིབ་བྱེད་པ་དང་།བྱ་བ་གང་ཞིག་སྒྲུབ་པ་དང་།བྱ་བ་་་
གང་ཞིག་སྒྲུབ་ཐུབ་པ།ཉེ་དུས་བྱ་བ་གང་ཞིག་སྒྲུབ་པ།ཕུགས་སུ་བྱ་བ་
གང་ཞིག་བསྒྲུབ་པ་བཅས་ལ་བསམ་བློ་གསལ་པོ་གཏོང་བ་དང་གསལ་་་་
པོ་ཤེས་པར་བྱེད་པ།སེམས་ནུས་ཡོད་རྒུས་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་ཡག་པོ་་་་་
སྒྲུབ་པ་བཅས་ཀྱིས་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་དང་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་གི་ཐབས་ཇུས་་་
བཀོད་སྒྲིག་དོན་འཁྱོལ་ལ་ཐབས་བརྒྱ་ཇུས་སྟོང་གིས་སྐུལ་འདེད་གཏོང་
དགོས།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག་བསྟན་དོན།རང་འགུལ་ངང་དཔལ་འབྱོར་་་་་་
འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་བཀོད་པ་གསར་པ་དང་འཚམ་མཐུན་ཡོང་བ་བྱས་ཏེ།
དུས་རབས་གསར་པའི་ཡུན་རིང་བདེ་འཁོད་དང་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་་་་་
འཕེལ་རྒྱས་ལ་བློ་བརྟན་འགྱུར་མེད་ངང་སྐུལ་འདེད་བཏང་ནས“ལོ་ལྔ་་
ཚན་བཅུ་བཞི་པའི”འགོ་ཡག་པོ་འཛུགས་པ་དང་གོམ་སྟབས་བརྟན་པོ་་
སྤོ་བའི་འགན་ལེན་བྱེད་དགོས།ཁ་ཕྲལ་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་འཐབ་་་་་་་
རྩོད་ཀྱི་རང་འགུལ་དབང་ཆར་སྟངས་འཛིན་ནན་པོ་བྱེད་པ་དང་།
ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་གཅིག་མཐུན་འདུས་གྲུབ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཟབ་ཏུ་གཏོང་་་་
བ་གཙོ་རྐང་དུ་འཛིན་པ།མི་རིགས་ཀྱི་ལས་དོན་ཡག་པོ་ཏན་ཏིག་སྒྲུབ་་
པ། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཀྲུང་གོ་ཅན་གྱི་ཁ་ཕྱོགས་ལ་སྐུལ་འདེད་་་་་་་
གཏོང་བ།ཆོས་ལུགས་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་སྤྱི་ཚོགས་དང་འཚམ་་་་་་་་་
མཐུན་ཡོང་བར་དེ་བས་ཁྲིད་སྟོན་ཡག་པོ་བཅས་བྱས་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་་་
བདེ་འཇགས་དང་ཡུན་རིང་བདེ་འཁོད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འགན་ལེན་་་་་་
བྱེད་དགོས།འདུ་ཤེས་འཛིན་སྟངས་ལས་དོན་གྱི་འགན་འཁྲིའི་ལམ་་་་་་
ལུགས་དོན་འཁྱོལ་ནན་པོ་དང་།དངོས་པོའི་དཔལ་ཡོན་དང་བསམ་་་་་
པའི་དཔལ་ཡོན་མཐུན་སྦྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ།མི་་་་་
སེམས་གཅིག་སྒྲིལ་གྱི་ལས་དོན་ཏན་ཏིག་དང་གཏིང་ཟབ་སྒྲུབ་པ།
གཡུལ་ས་གཙོ་བོ་དང་།ཁ་གཏད་གཙོ་བོ།བསམ་པའི་རླབས་རྒྱུན་་་་་་་
གཙོ་བོ་བཅས་ལ་དོ་དམ་ཚོད་འཛིན་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་བཅས་་་
བྱས་ནས། འདུ་ཤེས་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་ཤུགས་སྣོན་ཏན་་་་་་་་
ཏིག་རྒྱག་དགོས།མང་ཚོགས་ལ་འབབ་འཕར་གཏོད་རྒྱུ་མངོན་གསལ་་
དོད་པའི་གནས་བབ་ཐོག་འཇོག་པ་དང་།དབུལ་སྒྲོལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་་་་
སྲ་བརྟན་དང་རྒྱ་སྐྱེད་གཏོང་བའི་ལས་དོན་ཞིབ་ཚགས་དང་ཏན་ཏིག་་་་
སྒྲུབ་པ། “མཐོར་གཏོང་དྲུག”མངོན་འགྱུར་བྱས་ནས་ཉིན་བཞིན་ཆེ་་་་་
རུ་འགྲོ་བའི་མི་དམངས་ཀྱི་སློབ་གསོའི་དགོས་མཁོ་སྐོང་བ།“འདུ་་་་་་་་་
འགོད་ཆེ་གྲས་གསུམ”ལག་ལེན་ཡག་པོ་བསྟར་ནས་སྨན་བཅོས་འཕྲོད་་་
བསྟེན་གྱི་ཆུ་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་མི་དམངས་ཀྱི་འཚོ་་་་་་
བའི་སྤུས་ཚད་ནུས་ཤུགས་ཡོད་རྒུས་མཐོ་རུ་གཏོང་དགོས།རྣམ་གྲངས་
འཛུགས་སྐྲུན་མགྱོགས་སུ་ཏན་ཏིག་གཏོང་བ་དང་།ཁྱད་ལྡན་ལེགས་་་་་
ཆའི་ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་ཤུགས་ཆེན་གཏོང་བ།ནང་མཁོའི་མ་ལག་་་་་
མགྱོགས་མྱུར་སྐྱེད་སྲིང་དང་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་གཏོང་བ།སྒྱུར་བཅོས་་་་་
སྒོ་དབྱེར་སྐུལ་འདེད་ཤུགས་ཆེན་གཏོང་བ།ཚན་རྩལ་གསར་གཏོད་་་་་་
བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ནས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ནང་སྐྱེས་་་་་་་
སྒུལ་ཤུགས་འཕེལ་བར་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས།སྣོད་བཅུད་བདེ་་་་་་་
འཇགས་ཀྱི་མཐའ་ཚད་ཡག་པོ་སྲུང་བ་དང་།ལྗང་མདོག་འཕེལ་རྒྱས་་་་
ཀྱི་འདུ་ཤེས་མཐའ་འཁྱོངས།རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ས་ཆ་སྔོ་འགྱུར་གྱི་བྱ་སྤྱོད་་་་་་
ཤུགས་ཆེན་སྤེལ་བ་བཅས་བྱས་ནས་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་བོད་ལྗོངས་་་་་
འཛུགས་སྐྲུན་ལ་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་དགོས།བོད་སྐྱོར་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་གཙོ་་་་་
གནད་མཐའ་མཚམས་ལ་ཕྱོགས་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་།
མཐའ་མཚམས་གྲོང་མིའི་འཚོ་བའི་ཆུ་ཚད་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་མཐོ་རུ་་་་་
གཏོང་བ།མཐའ་མཚམས་དང་གྲོང་གསེབ་འཛུགས་སྐྲུན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་་་་་་
ལག་ལེན་བསྟར་བ།མཐའ་མཚམས་ཀྱི་རྨང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་་་་་་་་་་་་་་
འཛུགས་སྐྲུན་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ།རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མངའ་ཁོངས་ས་་་་་
ཆ་ཆ་ཚང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྲུང་སྐྱོང་བཅས་བྱས་ནས་མཐའ་མཚམས་་་་་

སྟོབས་ཆེན་དང་།མཐའ་མཚམས་སྲ་བརྟན།མཐའ་མཚམས་དར་་་་་་་
རྒྱས་བཅས་གཏོང་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ནན་བཤད་བྱས་དོན།ཏང་གིས་འགོ་ཁྲིད་་་་་་་་་
གཙང་བཙན་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ།ལས་བྱེད་པར་འགན་འཁྲི་་་་་་་་་་
འཁུར་བ་དང་བྱས་རྗེས་འཇོག་པའི་ལྕག་སྐུལ་དང་།སློབ་སྦྱོང་དང་་་་་་་
བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་ལ་ཤུགས་སྣོན།རང་ལྗོངས་ཀྱི“ལོ་ལྔ་ཚན་་་་་་་
བཅུ་བཞི་པའི”འཆར་འགོད་ཀྱི་རྩ་གནད་དང་ཆེད་དོན་འཆར་འགོད་་་
ཁག་ཡག་པོ་བཟོ་བ།གཏིང་ཟབ་ལ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ཏང་ནན་པོས་་་་
སྐྱོང་བ་བཅས་བྱས་ནས་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་དེང་རབས་ཅན་གྱི་བོད་་་་
ལྗོངས་གསར་པ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་ཆེད་འགན་ལེན་་
བརྟན་པོ་བྱེད་དགོས།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག་མིག་སྔའི་ལས་དོན་ཐད་བླང་བྱ་བཏོན་པ་སྟེ།
སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ལྟ་བ་བརྟན་པོ་བཙུགས་ཏེ།
བརྟན་ལྷིང་ཨང་དང་པོར་འཇོག་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་པ་དང་།
ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བསམ་བློའི་ཐད་རིག་པ་ལྕགས་སྐུད་བཞིན་་་་་
སྒྲིམ་པ།ཚད་མཐོའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དོགས་ཟོན་དང་དམག་འཐབ་ཀྱི་་་་་་་་
ཉེན་ཟོན་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུན་འཁྱོངས།མུ་མཐུད་མ་བྱུང་་་་་་་
སྔོན་འགོག་རྩ་དོན་དུ་བཟུང་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་པ་དང་།གནས་ཚུལ་་་་་་
ཚབས་ཆེན་མི་ལྷག་པའི་རྨང་གཞི་འདིང་བ་དང་གྲ་སྒྲིག་བྱེད་པ།རང་་་
འགན་ཐེག་པ་ཁུར་ལེན་བྱེད་ཕོད་མིན་ཚད་གཞིར་བཟུང་ནས་ལས་་་་་་་་
བྱེད་པར་ལྟ་བ།གཙོ་གནད་དམིགས་ཚད་དང་།གཙོ་གནད་ས་་་་་་་་་་་་
ཁོངས་།གཙོ་གནད་ཁུལ།གཙོ་གནད་ལས་འགན་བཅས་ལ་དོ་དམ་་་་་
ཚོད་འཛིན་ནན་པོ།ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་གྱི་དོ་དམ་ལ་ཁྲིམས་བཞིན་་་་
ཤུགས་སྣོན།སྤྱི་ཚོགས་བདེ་འཇགས་ཕྱོགས་བསྡུས་བཅོས་སྐྱོང་ཟབ་ཏུ་་
གཏོང་བ།དྲ་རྒྱའི་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་སྲུང་སྐྱོང་་་་་
བཅས་བྱས་ནས་ཞི་མཐུན་བརྟན་ལྷིང་སྲུང་སྐྱོང་ཡག་པོ་ཏན་ཏིག་བྱེད་་་་
དགོས།མི་དམངས་གོང་དུ་བཀུར་བ་དང་ཚེ་སྲོག་གོང་དུ་བཀུར་བ་་་་་་་
མཐའ་འཁྱོངས་ཀྱིས་རྒྱུན་རྣམ་ཅན་གྱི་རིམས་ནད་སྔོན་འགོག་དང་ཚོད་
འཛིན་ལ་ལྷོད་གཡེང་སྤུ་ཙམ་ཡང་མི་གཏོང་བར་དམ་འཛིན་ཡག་པོ་་་་་་་
བྱས་ཏེ།རིམས་ནད་ཕྱི་ནས་མི་འགོ་བ་དང་ནང་དུ་མ་ཁྱབ་པར་བྱེད་་་་་
པའི་ལས་དོན་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ཡག་པོ་སྒྲུབ་དགོས།རིམ་ཁག་ཏང་་་་་
ཨུད་དང་སྲིད་གཞུང་གིས་མི་དམངས་ལྟེ་བར་འཛིན་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་
བྱེད་པ་དང་།དཀའ་ངལ་དང་རྙོག་དྲ་སྲིད་གཞུང་གིས་ཐག་གཅོད་་་་་་་
བྱེད་པ་དང་སྟབས་བདེ་དང་ཕན་པ་མང་ཚོགས་ལ་བསྐྲུན་རྒྱུ་མཐའ་་་་་་་
འཁྱོངས།སྣེ་ཁྲིད་ནས་ཟ་མཁས་འཐུང་མཁས་བྱེད་པ།མང་ཚོགས་ལ་
འཕྲལ་མཁོ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པ་དང་།རེ་སྒུག་ཆེ་ཤོས་བྱེད་པ།སེམས་ཁྲལ་་
ཆེ་ཤོས་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་ཁ་ཚ་དགོས་གཏུགས་ཀྱི་གནད་དོན་ཐག་་་་་་་་་་་
གཅོད་ཡག་པོ་བྱེད་པ་དང་།ལྷག་པར་དུ་བརྩེ་སེམས་ཟབ་མོའི་སྒོ་ནས་་
གཞི་རིམ་དུ་བསྐྱོད་དེ་འཚམས་འདྲིའི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ནས་ཡུལ་གཞན་དུ་་་་
གནས་སྤོས་དབུལ་སྐྱོར་དང་།ས་བབ་ཤིན་ཏུ་མཐོ་ཁུལ་གྱི་གནས་སྤོས།
“ས་ངན”གྱི་གནས་སྤོས།གཞི་ཁྱོན་དང་གཅིག་སྡུད་འོས་འཚམ་གྱི་་་་་་་
མང་ཚོགས་ལ་སེམས་ཁུར་ཡག་པོ་བྱས་ནས་ཁོ་ཚོར་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་དང་་
ཏང་ཀྲུང་དབྱང་གིས་ཐུགས་ཁུར་གནང་ལུགས་དང་དྲོ་སྐྱིད་སྦྱིན་ལུགས་
ཏན་ཏིག་ཚོར་བ་བྱེད་དགོས།གཟབ་རྒྱས་དང་སྤྲོ་སེམས་འཁོལ་བ་་་་་་་་
དང་དངོས་སྒྲུབ་གྲོན་ཆུང་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ།བོད་ཞི་བས་་་་་་་་་་་་་
བཅིངས་འགྲོལ་བཏང་ནས་ལོ་70འཁོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱེད་སྒོར་གྲ་་་་
སྒྲིག་ཡག་པོ་བྱེད་པ་དང་།ལོ་70དང་ལྷག་པར་དུ་ཏང་གི་ཚོགས་ཆེན་་་
བཅོ་བརྒྱད་པ་འཚོགས་ཚུན་བོད་ལ་ཉིན་རེ་བཞིན་རྣམ་པ་གསར་པ་་་་་་་
ཐོན་པའི་འགྱུར་ལྡོག་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་དང་མི་རིགས་ཁག་གི་མང་ཚོགས་་་
ཀྱི་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་འཚོ་བ་གསར་པ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་མངོན་་་་་་་་
པར་བྱེད་པ།རང་རེའི་ཏང་གིས་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ལ་་་་་་་་་་་
མཐུན་སྒྲིལ་སྣེ་ཁྲིད་བྱས་ཏེ་ཐུན་མོང་ཐོག་འབད་འཐབ་བྱས་པའི་ཟིལ་་་་
རླབས་དགུང་འཕྱུར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་མངོན་
པར་བྱེད་པ།གུང་ཁྲན་ཏང་ཡག་དང་།སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཡགསྒྱུར་བཅོས་སྒོ་དབྱེ་ཡགརླབས་ཆེན་མེས་རྒྱལ་ཡགམི་རིགས་ཁག་གི་་་
མི་དམངས་ཡག་བཅས་ཀྱི་བརྗོད་དོན་གཙོ་བོ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ།ཆུ་་་་
འཐུང་དུས་ཆུ་འགོ་དྲན་པ་དང་ཏང་གི་བཀའ་དྲིན་མི་བརྗེད་པའི་མི་་་་་་
རིགས་ཁག་གི་མང་ཚོགས་ཚོའི་འདུ་ཤེས་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་་་་
ནས། མཐུན་སྒྲིལ་འབད་འཐབ་དང་ཐུན་མོང་ཐོག་ཕྱུག་པོ་ཆགས་པའི་
ཡིད་ཆེས་དང་ཆོད་སེམས་བརྟན་དུ་གཏོང་དགོས།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ནན་བཤད་བྱས་དོན།“དུས་ཆེན་་་་་་་་་་་་་་
གསུམ”འཆར་ལ་ཉེ་བས།རྒྱ་ཆེའི་ཏང་ཡོན་དང་ལས་བྱེད་པ་ཚོས
“བརྟན་པོ་འཛུགས་དགོས་པ་གསུམ”མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ།འགན་་
འཁྲི་འཁུར་སེམས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་ཀྲུང་དབྱང་གི་གཏན་འབེབས་་་་་
དོན་ཚན་བརྒྱད་དང་དེའི་ལག་བསྟར་ཞིབ་སྲོལ་གྱི་དགོངས་དོན་ལག་་་་་
བསྟར་ནན་པོ་བྱས་ནས།སྤྱི་ཚོགས་ཡོངས་ཀྱི་སྣེ་ཁྲིད་དེ་ཧུར་བསྲི་གྲོན་་་
ཆུང་དང་ཡ་རབས་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་དུས་ཆེན་གཏོང་བར་སྐུལ་ཁྲིད་་་་་་་
བྱེད་དགོས།རིམ་པ་ཁག་གི་སྒྲིག་བཤེར་ལྟ་ཞིབ་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་མང་་་་
ཚོགས་ཉེ་འགྲམ་གྱི་རུལ་སུངས་དང་ཚུལ་མིན་སྤྱོད་ཚུལ་ནུས་ཤུགས་་་་་་་་
ཡོད་རྒུས་བཅོས་སྒྲིག་བྱས་ནས་དུས་ཆེན་རིང་སྤྱོད་བཟང་གཞུང་དྲང་་་་་
ཡོང་བའི་འགན་ལེན་བྱེད་དགོས།
ཚོགས་འདུའི་ཐོགལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེའི་ལས་བྱེད་པ་དང་མང་
ཚོགས་ཀྱིས་བློ་མཐུན་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་སྲོག་ཤིང་གནང་བའི་ཏང་ཀྲུང་་་་
དབྱང་གི་མཐའ་འཁོར་དུ་དེ་བས་མཐུན་སྒྲིལ་དམ་ཟབ་བྱས་ཏེ“འདུ་་་་་་
ཤེས་བཞི”ཟབ་ཏུ་གཏོང་བ་དང་།“གདེང་ཚོད་བཞི”བརྟན་དུ་གཏོང་
བ། “སྲུང་སྐྱོང་གཉིས”ཐུབ་པ།སྙིང་སྟོབས་ཆེར་སྐྱེད་དང་གསར་་་་་་་་
འབྱེད་གསར་གཏོད།བློ་སེམས་གཅིག་མཐུན་དང་དཀའ་སྤྱད་འབད་་་
འཐབ། སྔོན་ནས་གཏན་འཁེལ་བའི་དམིགས་ཚད་དང་ལས་འགན་་་་་་་
ལེགས་སྒྲུབ་ཧུར་ཐག་བྱེད་པ།ཕུལ་བྱུང་གི་གྲུབ་འབྲས་ལ་བརྟེན་ནས་་་་
ཏང་དབུ་བརྙེས་ནས་ལོ་100འཁོར་བ་དང་བོད་ཞི་བས་བཅིངས་་་་་་་་་་་་
འགྲོལ་བཏང་ནས་ལོ་70འཁོར་བར་རྟེན་འབྲེལ་ཞུ་བ་བཅས་བྱས་ཏེ།
སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་དེང་རབས་ཅན་ཀྱི་བོད་ལྗོངས་གསར་པ་ཕྱོགས་་་་་
ཡོངས་ནས་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་པ་དང་ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་རླབས་ཆེན་་་་་་་་
བསྐྱར་དར་གྱི་ཀྲུང་གོའི་ཕུགས་འདུན་མངོན་འགྱུར་ཡོང་ཆེད་འབད་་་་་་
འཐབ་ལྷོད་མེད་བྱེད་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་བྱས་པ་རེད།
རྒྱལ་སྤྱིའི་གླུ་སྒྲའི་ཁྲོད་ཚོགས་ཆེན་གྲོལ་བ་རེད།
(ཉི་དོན་དང་།ལྷ་དབང་།རིག་རྡོར།སྐལ་མཆོག་བཅས་ཀྱིས་་་་་
བསྒྱུར། པ་ཚེ་དང་བསོད་ནམས་དབང་མོས་ཞུས)

རངསྐྱོངལྗོངསཏངཨུདསྐབསདགུཔའིཚངའཛོམསགྲོསཚོགསཐེངསདགུཔདངལྗོངསཏངཨུདཀྱིདཔལའབྱོརལསདོནཚོགསའདུལྷསརའཚོགསཔ